

	Iktatószám	<h1>Budapestre vonatkozó újságcikkek</h1>	Osztályozás
			Tárgy
	Szerző		Hely
	Cím	Gerlóczy Károly meghalt.	Idő
	Forrás:	Magyar estilap.	Személy
	Bp.	1900 VIII/25	"1900"
	(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)

Gerlóczy Károly meghalt.

A magyar fővárosnak gyásza van. Gerlóczy Károly nyugalmazott alpolgármester meghalt. Kőbányán érte utól a halál, a hol már hosszabb ideje lakott.

A fővárosnak alig volt népszerűbb embere nálánál. Ez a népszerűség Kossuth Lajos temetésén emelkedett csúcspontjára, a mikor oly munkát végzett, amely méltó volt Kossuth Lajos végtesztességéhez, Csak az ő hazafiasságának volt köszönhető, hogy a nemzeti gyászt mi sem zavarta meg. A közigazgatás terén szintén elévülhetetlen érdemei vannak, a melyeket a főváros annalesei örök időkre fognak megőrizni. Nyugalomba vonult 1897. december 1-én.

Halála ma reggel 8 órakor következett be. Szívizéhhűdés érte, a mely hirtelen véget vetett munkás és áldásos életének. Egész életében félt a szélhűdéstől s ugylátszik, megsejtette, milyen veszély környékezi.

Gerlóczy legfőbb érdeme, hogy Budapestet legalább külszínben világvárossá emelte. Nagy középületeink és szobraink majdnem kivétel nélkül neki köszönik létrejöttüket. A kaszárnyák megváltása is az ő kezdeményezésére megy vissza.

Ha súlyos szembaja nem kényszeríti hogy nyugalomba vonuljon, még hatalmas alkotásokat várhattunk volna tőle

mert erős akarata és bámulatos tettereje egy pillanattig sem lankadtak el, Életének lefolyása főbb vázlatáiban a következő volt:

Alsó-viszokai Gerlóczy Károly szül. Pesten 1835. május 18-án. Iskoláit Pesten végezte. 1854-ben letette a bírói, majd a közigazgatási elméleti és gyakorlati vizsgálatokat. 1861-ben megszerezte a köz- és váltóügynyévi oklevelet is. Pest város szolgálatába 1861. augusztus 1-én lépett mint tolnok, pár hónap múlva jegyzőnek, 1866. ján. 27-én főjegyzőnek, 1866. október 16-án tanácsnoknak választották. Nagy feladat várt rá a főváros egyesítések, a szervezési munkálatok legnagyobb részét az ő tollából kerültek ki. 1873-ban az egyesült főváros első alpolgármesterévé választották, mely állásában sok tekintetben vezető szerep jutott neki. Ez idő óta a katonai állandó szakbizottmányának és a sorozó bizottságnak polgári elnöke volt. Gerlóczy kezdeményezésére alakult a fővárosi állandó képzőművészeti szakbizottmány, melynek elnöke volt. Idevágó munkája: A fővárosi képzőművészeti bizottság jelentése tíz évi működéséről. 1880—1890. (Budapest 1891.). A vallás-és közoktatásügyi miniszter e téren szerzett érdemeit elismerve, az országos képzőművészeti tanács tagjává nevezte ki. Az ültői-uti új kórházak az ő elnöklése és vezetése alatt épültek. Elnöke volt a berlini közegészségügyi kiállítás helyi bizottságának. Az 1893. évben uralkodott kolera elfojtása körül szerzett érdemeiért 1894. február 1-én királyi elismerésben részesült. Tapasztalatairól a következő jelentésekben számolt be:

A központi járvány-bizottság jelentése az 1892. évi koleráról (Budapest 1893.). Előterjesztés a budapesti lakásviszonyok rendezése tárgyában (Budapest 1893.). Az 1894. szeptember hóban tartandó nemzetközi demokráciai kongresszus fogadó bizottságának elnöke. 1878-ban a párisi kiállítás alkalmával a bíráló bizottság a nagy aranyérmét adta neki, a köztársaság elnöke pedig a francia hecsületrend lovagkeresztjével tüntette ki. Az 1885. évi országos kiállításakor az orsz. bizottság tagja, a fővárosi kiállítási bizottságnak pedig elnöke volt, az ő felügyelete alatt készült ez alkalomra Budapest főváros pavillonjának katalógusa. A bizottság működéséről külön jelentést írt e címmel: Zárjelentés az 1885. évi kiállítás érdekében tett és végrehajtott intézkedésekről (Budapest 1886.). A millenniumi kiállítás fővárosi bizottságának szintén elnöke. Az 1881. és 1891. évi fővárosi népszámlálási munkálatokat az ő elnöklése alatt hajtották végre. Társadalmi téren is, a hol látni, tenni, alkotni kell, az első közt van mindig; i en működéséről számolnak be: Elnöki jelentés az 1884. augusztus 20-án a budapesti Városligetben a

Józsiv országos bizottság határozata folytán megtartott népünnepélyről (Budapest 1888.) és Bizottmányi jelentés Budavára visszavivásának 200. évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyeségekről (Budapest 1887) című művei. Gerlóczy egyik kiváló előharcosa a magyar közművelődés ügyének s egyik buzgó alapítója s vezetője az országos magyar iskola-egyesületnek, melynek élén tíz év óta küzd a magyar állameszme

s a magyar szó érdekében. Az egyesület története szorosan hozzáfűződik az ő nevéhez. Az egyesület működését a következő munkákban ismertette: Az országos magyar iskolaegyesület felügyelő bizottságának jelentései 1883—1894-ig; Országos magyar iskola-egyesület. Kivonat a közművelődési egyesületeknek a tervezett kongresszus ügyében adott válaszaikból. (Budapest 1886.). Más közművelődési munkái és beszédei: A magyarországi közművelődési egyesület élete (Budapest 1881.). A közművelődési egyesületnek Budapesten 1887. október 8., 9. napján tartott kongresszusáról szóló napló. Beszéd, melylyel az országos magyar iskola egyesületnek Budapesten 1892. március 8-án tartott rendes közgyűlése megnyitott. A budapesti Népszínház létesítésében nagy része volt. Tagja volt az új országház végrehajtó bizottságának. Érdemei elismerésül 1885. évben a vaskorona-rendet kapta. Azonkívül sok más kitüntetésben részesült és sok érdemrend tulajdonosa volt. Elévülhetetlen érdemeket szerzett magának Kossuth Lajos temetése alkalmával, a mikor, mint a rendező-bizottság elnöke, tapintatos és hazafias föllépésével visszaadta az országnak nyugalmát s ez által lehetővé tette az országos nemzeti gyászünnepnek az egész művel világ részvétele és tisztelete mellett való megtartását.